

schiedenissen van de 32 geopereerde patiënten, terwijl de schrijver het boekje besluit met een bibliographie, die nog uitgebreider is dan de eigenlijke tekst.

Na het lezen van dit boekje zijn mij noch het doel, noch de voordeelen van de spiro-cholecystostomie duidelijk geworden. Zeker is zij niet te beschouwen als een aanwinst voor de galblaaschirurgie.

J. G. KOPP.

E. C. KENDALL, *Thyroxine*, American Chem. Monogr. Series No. 47. The Chemical Catalog Cy. New-York, 1929. Prijs \$ 5.50.

Terwijl in Europa ieder, wanneer het hem goeddunkt, een boek schrijft, of wel een uitgever van een groot handboek een aantal medewerkers kiest, heeft de American Chemical Society een Comité benoemd, dat tot taak heeft: 1°. onderwerpen uit te kiezen, die in een monographie behandeld dienen te worden; 2°. voor elk onderwerp een geschikte schrijver te zoeken en 3°. de binnen gekomen manuscripten kritisch te onderzoeken. Wat men ook als bezwaar tegen deze methode moge aanvoeren, een voordeel ervan is zeker, dat de lezer een grootere kans heeft, waar voor zijn geld te krijgen. Vooral van de in den laatsten tijd in zoo grooten overvloed verschenen handboeken zijn vaak gedeelten op zoo minderwaardige wijze behandeld, dat de intekenaar het gevoel krijgt, hiermede bekocht te zijn. Dit nu is zeker bij dit boekje niet het geval.

Dat de chemie en physiologie van het thyroxine een geschikt onderwerp voor een monographie is, zal wel niet veel tegenspraak ontmoeten. Vooral niet, als het wordt opgevat in den ruimen zin, dien de bewerker van deze monographie er aan gehecht heeft, nl. door er tevens de physiologie en pathologie van de schildklier bij ter sprake te brengen. Ook de keuze van den schrijver lag voor de hand, daar de Amerikaan KENDALL immers de eerste onderzoeker is geweest, die het thyroxine in zuiveren toestand heeft afgescheiden.

De geschiedenis van het thyroxine toont wel aan, dat ook het laboratoriumleven emoties kent. Terwijl reeds in het midden van de vorige eeuw CHATIN e. a. het verband tusschen krop en jodium tekort hadden aangetoond, vond pas in de laatste 10 jaren dier eeuw BAUMANN jodium in relatief groote hoeveelheid in de schildklier. Verder gelukte het BAUMANN uit de schildklier een jodiumhoudend eiwitachtig lichaam te bereiden, welke stof verantwoordelijk bleek te zijn voor de stofwisseling-bevorderende werking, die men reeds aan de schildklier had toegekend. Dit, door BAUMANN jodothyrene genaamde lichaam, was nog niet zuiver, en pas in 1914 gelukte het aan KENDALL om uit een groote hoeveelheid schildklier ongeveer 200 milligram van een volkomen zuiver, kristallijn praeparaat af te scheiden. Deze stof bleek uitermate werkzaam te zijn: 0.5 mgr. per dag gaf bij een cretin en bij een patiënt met myxoedeem vermindering van alle verschijnselen van schildklierdeficiëntie. KENDALL bepaalde de empirische formule van deze zuivere stof, door hem thyroxine genaamd, en stelde eveneens een structuurformule ervoor op. Door een foutieve jodiumbepaling van eenige derivaten werd hij echter op een verkeerd spoor gebracht, meenende met een indollichaam te doen te hebben. Een groot

aantal jodiumhoudende indollichamen werden nu door KENDALL synthetisch bereid; deze bleken echter alle physiologisch onwerkzaam.

In 1924 vatte HARRINGTON het onderzoek van thyroxine op. In de eerste plaats verbeterde hij de methode van KENDALL, waardoor hij een veel grootere opbrengst aan thyroxine kreeg. Daarna gelukte het hem de juiste structuurformule op te stellen, en in zeer korten tijd, in samenwerking met onzen landgenoot BARGER te Edinburgh de synthese van thyroxine uit te voeren.

Deze spannende roman vindt men in de eerste 6 hoofdstukken van de monographie van KENDALL beschreven, terwijl in de rest van 21 hoofdstukken de physiologie en pathologie van deze buitengewoon belangrijke stof besproken worden, die op nog zoo geheimzinnige wijze de grootte van de stofwisseling in ons organisme regelt.

Ook al zijn wij huiverig om de bewering van KENDALL te onderschrijven „this single substance can transform flesh and blood from a mass of protoplasm into a rational being”, toch verdient deze schrijver onzen dank, dat hij op zoo heldere wijze een overzicht heeft gegeven van den huidige stand van onze kennis over dit belangrijke onderwerp.

B. C. P. JANSEN.

ABDERHALDEN's *Handbuch der biologischen Arbeitsmethoden*.
Abt. V, Teil 7, Heft 6. C. V. EICKEN, *Methoden zur experimenteller
Schädigung des Gehörorgans durch Schalleinwirkung*. F. TRENDE-
LENBURG, *Elektrische Methoden zur Klanganalyse*. Lief. 296. Uitg.
URBAN und SCHWARZENBERG Berlin 1929. Prijs: 6 mark.

Het eerste gedeelte, dat slechts 15 bladzijden beslaat, geeft de proeven van WITMAACK, SIEBENMANN en vele anderen uitvoerig weer. Door groote vindingrijkheid heeft men kunnen vaststellen, dat langdurige inwerking van geluid beschadiging van omschreven gedeelten van het orgaan van CORTI tengevolge heeft. Ten opzichte van de vraag in hoeverre hier lucht- of (en) beengleiding in het spel is, staan de verschillende onderzoekers scherp tegenover elkaar.

In het tweede gedeelte wordt allereerst de theorie der toestellen, die dienen om het geluid op te vangen, behandeld. Vervolgens worden in een hoofdstuk over constructie en ijking van dergelijke toestellen verscheidene microphonen uitvoerig besproken: de condensatormicrofoon van WENTE en die van RIEGGER en ook de koolmicrofoon van REISS. Daarna worden verschillende methodes van versterking beschreven; voor den medicus is misschien die het meest van belang, welke BASS toepaste bij het opteekenen van longgeruischen, enz. In het hoofdstuk over opteekening en analyse vindt men de bekende oscillogrammen, door TRENDELENBURG van klinkers en medeklinkers vervaardigd. Aantrekkelijk is in dit hoofdstuk ook de beschrijving van de methode van SACIA voor automatische analyse door tusschenkomst van een seleniumcel. De theoretische beschouwingen in het vierde hoofdstuk over de vergelijking van objectieve en subjectieve gegevens moesten in een handboek voor werkmethodes uiteraard beknopt zijn. Ook hier vindt men eenige zeer mooie krommen, nl. van hartgeruischen en van tonen van een Stradivariusviool.

L. KAISER.